

محمد رضا ترکی	نام و نام خانوادگی
دانشیار	مرتبه علمی
---	آدرس محل کار
---	تلفن
---	فکس
mtorki@ut.ac.ir	پست الکترونیک
---	آدرس وب سایت

تحصیلات

- (1) دکتری، ۱۳۷۹، زبان و ادبیات فارسی، تهران
- (2) کارشناسی ارشد، ۱۳۷۵، زبان و ادبیات فارسی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
- (3) کارشناسی، ۱۳۷۱، زبان و ادبیات فارسی، تهران

کتاب‌های تالیفی

- (1) محمد رضا ترکی. "پارسای پارسی". : توسعه قلم، ۱۳۸۱.
- (2) محمد رضا ترکی. "فصل فاصله (مجموعه شعر)". تهران: انتشارات همسایه، ۱۳۸۱.
- (3) محمد رضا ترکی. "از واژه تا صدا (پیرامون ادبیات و رادیو)". تهران: طرح آینده، ۱۳۸۲.
- (4) محمد رضا ترکی. "پارسای پارسی (سلمان فارسی به روایت متون فارسی)". تهران: علمی و فرهنگی، ۱۳۸۷.
- (5) محمد رضا ترکی. "پرسه در عرصه کلمات". تهران: انتشارات سخن، ۱۳۸۷.
- (6) محمد رضا ترکی. "هنوز اول عشق است (مجموعه شعر)". تهران: انتشارات نکا (توسعه کتاب ایران)، ۱۳۸۷.
- (7) محمد رضا ترکی. "خاکستر آینه (مجموعه شعر)". تهران: انجمن شاعران ایران، ۱۳۸۹.
- (8) محمد رضا ترکی. "نقد صیرفیان". تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۹۴.
- (9) محمد رضا ترکی. "پیشگامان شعر فارسی". تهران: انتشارات سمت، ۱۳۹۴.
- (10) محمد رضا ترکی. "پیش گامان شعر فارسی". تهران: سمت، ۱۳۹۸.

کتاب‌های ترجمه شده

- (1) محمد رضا ترکی. "تاریخ و تطور علوم بلاغت". تهران: انتشارات سمت، ۱۳۸۳.

فصلی از کتاب

- (1) محمد رضا ترکی. "مدخل "حاقانی شروانی" در دانشنامه زبان و ادب فارسی". تهران: دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، ۱۳۸۸.
- (2) محمد رضا ترکی. "مقاله مرد در کتاب زندگینامه و خدمات علمی و فرهنگی قیصر امین پور". تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۹۳.
- (3) محمد رضا ترکی. "زندگی‌نامه و خدمات علمی و فرهنگی زنده‌یاد دکتر قیصر امین‌پور". تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۹۴.
- (4) محمد رضا ترکی. "مقاله "سیاستی یکی از کلیدهای فهم دقیق حاقانی" در مجموعه مقالات همایش بین المللی غزنه در زبان و ادب فارسی". تهران: دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، ۱۳۹۴.
- (5) محمد رضا ترکی. "سخن عشق (جشن نامه دکتر حسن انوری)". تهران: سخن، ۱۳۹۵.
- (6) محمد رضا ترکی. "مدخل "منشیات حاقانی" در دانشنامه زبان و ادب فارسی". تهران: دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، ۱۳۹۵.
- (7) محمد رضا ترکی. "یادنامه دکتر حسن حبیبی". تهران: دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، ۱۳۹۵.
- (8) محمد رضا ترکی. "ادبیات انقلاب اسلامی". تهران: انتشارات سمت، ۱۳۹۵.
- (9) محمد رضا ترکی. "پاد نامه دکتر حسن حبیبی". تهران: فرهنگستان زبان و ادبیات فارسی، ۱۳۹۵.
- (10) محمد رضا ترکی. "سرور رشدی". کرمانشاه: دبیاجه، ۱۳۹۶.
- (11) محمد رضا ترکی. "پرنیان صبح". : نشر خاموش، ۱۳۹۹.

کتاب‌های غیر از تالیف و ترجمه

- (1) محمد رضا ترکی. "برگزیده مقالات معارف اسلامی (دو جلد)". تهران: انتشارات اسوه، ۱۳۸۴.
- (2) محمد رضا ترکی. "بغض در نواحی لبخند". تهران: هنر رسانه اردیبهشت، ۱۳۹۱.

- (3) محمدرضا ترکی. "نقد صیرفیان (فراز و فرود خاقانی شناسی معاصر)." تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، 1394.
- (4) محمدرضا ترکی. "متن پژوهی کندو کاوی در جهان خاقانی شناسی." : پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، 1394.
- (5) محمدرضا ترکی. "ادبیات انقلاب اسلامی ، درنگی در مفاهیم و مولفه ها." تهران: دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، 1395.
- (6) محمدرضا ترکی. "مقاله "درباره شعر و زندگی خاقانی" در کتاب سرو رشید (بادنامه غلامرضا رشید باسمی)." کرمانشاه: دیباچه، 1396.
- (7) محمدرضا ترکی. "پس از سکوت نا کوچ." : 1396.
- (8) محمدرضا ترکی. "غایت ابداع." تهران: خاموش، 1398.
- (9) محمدرضا ترکی. "سر سخنان نفر خاقانی." تهران: انتشارات سمت، 1398.
- (10) محمدرضا ترکی. "سر سخنان نفر خاقانی بخش دوم قصاید 34 تا 66." تهران: انتشارات سمت، 1398.
- (11) محمدرضا ترکی. "مقاله نامه توصیفی ادبیات انقلاب اسلامی و دفاع مقدس." : 1398.

مقالات چاپ شده در نشریات بین‌المللی

- (1) محمدرضا ترکی. "دشواریهای دیوان خاقانی." کتاب ماه ادبیات و فلسفه- 7، 82 : (1383) 111-94.

مقالات چاپ شده در نشریات داخلی

- (1) محمدرضا ترکی. "معرفی و نقد کتاب: «بریساط قلندر»." نقد نامه زبان و ادبیات فارسی و زبان های باستانی، 2، 3 : (1372) 52-47.
- (2) محمدرضا ترکی. "معرفی و نقد کتاب: «سراجه آوا ورنگ»." نقد نامه زبان و ادبیات فارسی و زبان های باستانی، 2، 3 : (1376) 45-39.
- (3) محمدرضا ترکی. "عهندامه سلمان فارسی." مطالعات باستان شناسی، 2، 2 : (1380) 197-209.
- (4) محمدرضا ترکی. "معرفی و نقد کتاب: «شرح مشکلات خاقانی- دفترسوم (نسیم صبح)»." نقد نامه زبان و ادبیات فارسی و زبان های باستانی، 2، 3 : (1380) 61-59.
- (5) محمدرضا ترکی. "معرفی و نقد کتاب: «شرح مشکلات خاقانی- دفتریکم (ثری تاثیریا)»." نقد نامه زبان و ادبیات فارسی و زبان های باستانی، 2، 3 : (1382) 55-53.

- (6) محمدرضا ترکی. "معرفی و نقد کتاب: «شرح مشکلات خاقانی- دفترینجم (گنجینه اسرار)»." نقد نامه زبان و ادبیات فارسی و زبان های باستانی، 2، 3 : (1382) 68-67.

- (7) محمدرضا ترکی. "رسول ماه." مطالعات باستان شناسی 56، 173 : (1384) 152-145.

- (8) محمدرضا ترکی. "بریساط غزل خاقانی." نامه فرهنگستان- فرهنگستان زبان و ادب فارسی 7، 2 : (1384) 112-100.

- (9) محمدرضا ترکی. "دوباره کاری و شتابزدگی در تصحیح هفت دیوان محتشم کاشانی." نامه فرهنگستان- فرهنگستان زبان و ادب فارسی 7، 3 : (1384) 107-90.

- (10) محمدرضا ترکی. "معرفی و نقد کتاب: «شرح مشکلات خاقانی- دفترچهارم (ینجنوش سلامت)»." نقد نامه زبان و ادبیات فارسی و زبان های باستانی، 2، 3 : (1384) 66-63.

- (11) محمدرضا ترکی. "معرفی و نقد کتاب: «مخزن الاسرار نظامی گنجوی»." نقد نامه زبان و ادبیات فارسی و زبان های باستانی، 2، 3 : (1386) 184-181.

- (12) محمدرضا ترکی. "معرفی و نقد کتاب: «جام عروس خاوری (شرح شش قصیده خاقانی)»." نقد نامه زبان و ادبیات فارسی و زبان های باستانی، 2، 3 : (1387) 37-31.

- (13) محمدرضا ترکی. "معرفی و نقد کتاب: «شرح مشکلات خاقانی- دفتردوم(خارخاریندو زندان)»." نقد نامه زبان و ادبیات فارسی و زبان های باستانی، 2، 3 : (1387) 58-57.

- (14) محمدرضا ترکی. "دربافته هایی از دیوان خاقانی." ادب فارسی 1، 1 : (1388) 35-21.

- (15) محمدرضا ترکی. "آویختن تازیانه." نامه فرهنگستان- فرهنگستان زبان و ادب فارسی 11، 1 : (1389) 32-25.

- (16) محمدرضا ترکی. "ای مدنی بر قع مکی نقاب." نامه فرهنگستان- فرهنگستان زبان و ادب فارسی 12، 1 : (1390) 44-38.

- (17) محمدرضا ترکی. "میان خانه جهان." ادب فارسی 1، 193 : (1390).

- (18) محمدرضا ترکی. "نقد و تکمله ای بر "سراجه آوا ورنگ"." فصلنامه پژوهش و نگارش کتب دانشگاهی (سخن سمت سابق) 16، 27 : (1391) 146-121.

- (19) محمدرضا ترکی و موسی دامن کش. "شگردهای طنزآفرینی خاقانی." ادب فارسی 3، 1 : (1392) 130-111.

- (20) محمدرضا ترکی و موسی دامن کش. "شگردهای طنز آفرینی خاقانی." ادب فارسی 3، 1 : (1392).

- (21) محمدرضا ترکی. "تحلیل سروده هایی از خاقانی شروانی از رهگذر نقد جام عروس خاوری." پژوهشنامه انتقادی متون و برنامه های علوم انسانی 6، 28 : (1392).

(22) محمدرضا ترکی. "نقد و شرح قصاید خاقانی و پاسخ به استعلامات و ابهامات استاد استعلامی(بخش اول)." کتاب ماه ادبیات 17، 79 (1392): 37-18

(23) محمدرضا ترکی. "نقد و شرح دیوان خاقانی و پاسخ به استعلامات و ابهامات استاد استعلامی(بخش دوم)." کتاب ماه ادبیات 17، 80 (1392): 56-40

(24) محمدرضا ترکی. "نقد و شرح قصاید خاقانی و پاسخ به استعلامات و ابهامات استاد استعلامی(بخش سوم)." کتاب ماه ادبیات 17، 81 (1392): 60-38

(25) محمدرضا ترکی. "نقد و تکمله‌ای بر سراچه آوا و رنگ." فصلنامه پژوهش و نگارش کتب دانشگاهی (سخن سمت سابق) 16، 27 (1392): .

(26) محمدرضا ترکی. "یک ممدوح ناشناخته خاقانی و نکته‌ای مهم درباره نسخه لندن." ادب فارسی سال 4، 2 (1393): 60-41

(27) محمدرضا ترکی. "قید زمان «همیشه» در زبان فارسی." دستور (ویژه نامه- نامه فرهنگستان) 1، 10 (1393): .

(28) محمدرضا ترکی. "قید زمان «همیشه» در زبان فارسی." دستور (ویژه نامه- نامه فرهنگستان) 1، 10 (1393): 78-65

(29) محمدرضا ترکی. "یک ممدوح ناشناخته خاقانی و نکته‌ای مهم درباره نسخه لندن." ادب فارسی 4، 2 (1393): .

(30) محمدرضا ترکی و علی اصغر اسکندری. "شادی آبادی و شرح او بر دیوان انوری." شبه قاره؛ ویژه نامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی اول، 3 (1394): 132-115

(31) محمدرضا ترکی. "لوح؛ درنگی در مفاهیم و مؤلفه‌های ادبیات انقلاب و ادبیات انقلاب اسلامی." شعر 3، 76 (1394): 39-22

(32) محمدرضا ترکی و محبوبه اطهری. "تاریخ و شمار سفرهای حجّ خاقانی." نامه فرهنگستان- فرهنگستان زبان و ادب فارسی 15، 1 (1394): .

(33) محمدرضا ترکی و محبوبه اطهری. "تاریخ و شمار سفرهای حج خاقانی." نامه فرهنگستان- فرهنگستان زبان و ادب فارسی 15، 57 (1394): 62 تا 87

(34) محمدرضا ترکی. "پیشگامان شعر فارسی با پیشگامان نظام فارسی؟!." ماهنامه گزارش میراث، تخصصی اطلاع رسانی در حوزه تصحیح انتقادی متون نسخه شناسی و مباحث ایرانشناسی 2، 5-6 (1394): .

(35) محمدرضا ترکی. "پیشگامان شعر فارسی با پیشگامان نظام فارسی؟." ماهنامه گزارش میراث، تخصصی اطلاع رسانی در حوزه تصحیح انتقادی متون نسخه شناسی و مباحث ایرانشناسی 2، 5 (1394): 129/6

(36) فرشته محمدیان عمران و محمدرضا ترکی. "بررسی ویژگی‌های کلام ترانه سنتگرا و ترانه نوین فارسی از تاسیس رادیو (1319) تا 1357." ادبیات پارسی معاصر 4، 5 (1394): 101-128

(37) محمدرضا ترکی. "مدخل منشات خاقانی." دانشنامه زبان و ادب فارسی 6، 226-223 (1395): .

(38) محمدرضا ترکی. "جزومنجر ادبی در هنگامه ضعف روش و مقاومت در برابر دیدگاه‌های تازه." ماهنامه گزارش میراث، تخصصی اطلاع رسانی در حوزه تصحیح انتقادی متون نسخه شناسی و مباحث ایرانشناسی 3، 74/75 (1395): .

(39) محمدرضا ترکی. "نقد و تکمله‌ای بر مباحث تاریخی مطرح شده پیرامون زندگی و شخصیت خاقانی شروانی در ارمغان صبح." پژوهشنامه انتقادی متون و برنامه‌های علوم انسانی 16، 42 (1395): .

(40) محمدرضا ترکی. "طرز انوری در غزل‌ها و رباعی‌ها، با تکیه بر ویژگی‌های نحوی کلام." ادب فارسی 6، 2 (1395): .

(41) محمدرضا ترکی و سمیه رجبی. "طرز انوری در غزل‌ها و رباعی‌ها با تکیه بر ویژگی‌های نحوی." ادب فارسی 6، 2 (1395): 21-40

(42) محمدرضا ترکی. "کتاب یا نقد گمراه کننده؟." فصلنامه نقد کتاب ادبیات 2، 8 (1395): .

(43) روح‌اله‌هادی، محمدرضا ترکی، مبتدا گلچین و سیما رحمانی فر. "آیرونی در ذهن و زبان ناصر خسرو." نقد ادبی 10، 40 (1396): .

(44) محمدرضا ترکی و موسی دامن کش. "تصحیح مجدد برخی عبارات آشفته در نامه‌های خاقانی." پژوهشنامه نقد ادبی و بلاغت 6، 2 (1396): 91-75

(45) عدنان طهماسبی، عطیه یوسفی، محمدرضا ترکی و فرزانه فرجزاد. "استعاره در غزلیات حافظ از منظر ترجمه‌های عربی آن به قلم الشواربی و شبیلی." فصلنامه مطالعات ترجمه 15، 60 (1396): 53-37

(46) محمدرضا ترکی و موسی دامن کش. "تصحیح مجدد برخی عبارات آشفته در نامه‌های خاقانی." پژوهشنامه نقد ادبی و بلاغت 6، 2 (1396): 91-75

(47) محمدرضا ترکی. "تاریخ و علت درگذشت خاقانی شروانی." نامه فرهنگستان- فرهنگستان زبان و ادب فارسی 16، 4 (1397): .

(48) محسن حسینی وردنجانی، سید جواد مرتضایی، محمدرضا ترکی و مریم صالحی نیا. "تشخّص ادبی در دیدگاه ادبیان مسلمان." کهن نامه ادب پارسی 9، 1 (1397): 81-55

(49) محمدرضا ترکی. "منشات عربی خاقانی شروانی." ادب فارسی 8، 2 (1397): .

(50) مصطفی جلیلی تقویان، روح‌اله‌هادی، محمدرضا ترکی و علی نوروزی. "بازنگری در تاریخ استقلال فن بدیع در بلاغت اسلامی." جستارهای ادبی (نوین) 51، 202 (1398): .

51) محسن حسینی وردنجانی، سید جواد مرتضایی، محمدرضا ترکی و مریم صالحی نیا. "نگرش انتقادی به آرای سیکشناسان درباره سیک ارانی." پژوهشنامه انتقادی متون و برنامه های علوم انسانی 19، 3 (1398): 259-284.

52) روح اله هادی، مبترا گلچین، محمدرضا ترکی و سیما رحمانی فر. "انتقاد اجتماعی و بازی آیرونی در ذهن و زبان سنایی." مطالعات زبانی و بلاغی 19، 10 (1398): .

53) شیما علاقبندراد و محمدرضا ترکی. "نقد و بررسی شرح سودی بر دیوان حافظ." مطالعات آسیای صغیر 1، 7 (1398): 69-98.

54) محمدرضا ترکی، آسیه فرجی یزدی و روح اله هادی. "پیشینه تاریخی و تحلیلی بحث درباره انواع ادبی تا پایان قرن هفتم." ادب فارسی 9، 1 (1398): .

55) محمدرضا ترکی، منوچهر اکبری و سمية رسیدی. "اعتبار راوی در خاطره (مطالعه موردی کتاب روزهای آخر نوشته احمد دهقان)." ادبیات انقلاب اسلامی- ویژه نامه فرهنگستان 5، 2 (1398): 41-61.

56) محمدرضا ترکی و عاطفه خاتمیان. "اهمیت شرح محمد بن قوام بلخی در فهم مضامین مخزن الاسرار نظامی." متن پژوهی ادبی 3، 85 (1399): .

همایش‌های بین‌المللی

1) محمدرضا ترکی. "سنایی پکی از کلیدهای فهم دقیق خاقانی." همایش بین‌المللی غزنه و زبان و ادب فارسی، تهران.

2) زهرا ماحوزی و محمدرضا ترکی. "جريان‌های معاصر شعر فارسی و مسئله تعامل با سنت." همایش بین‌المللی جستارهای ادبی، زبان و ارتباطات فرهنگی، بوشهر.

همایش‌های داخلی

1) محمدرضا ترکی. "قصیده شاهد جان از خاقانی و ممدوح آن." هفتمین همایش پژوهش‌های زبان و ادبیات فارسی، تهران.

2) محمدرضا ترکی. "بررسی و تحلیل شخصیت زن از منظر خاقانی شروانی." دهمین همایش ملی پژوهش‌های زبان و ادبیات فارسی، تهران.

3) محمدرضا ترکی. "چیستی ادبیات پایداری." اولین همایش ملی بررسی ابعاد مختلف دستاوردهای دفاع مقدس، رشت.

فعالیت‌های اجرایی

1) عضو سیاست گذاری دومین جشنواره شعر، 22/09/1386، ایران، تهران

2) عضویت در گروه زبان و ادبیات فارسی شورای کتب علوم انسانی، 28/02/1389، ایران، تهران

3) کارگروه تخصصی ادبیات، 05/05/1390، ایران، تهران

4) عضو گروه زبان و ادبیات جشنواره فارابی، 26/04/1392، ایران، تهران

5) نماینده وزیر در هیات ممیزه پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، 11/12/1392، 12/12/1393، ایران، تهران

6) عضو هیات ممیزه پژوهشگاه، 23/12/1393، 15/01/1397، ایران، تهران

7) همکاری در تعریف نگاری فرهنگ جامع زبان فارسی، 04/09/1394، 15/10/1395، ایران، تهران

8) شورای علمی و برنامه ریزی گسترش زبان فارسی و ایران‌شناسی، 06/06/1395، ایران، تهران

9) عضو گروه تخصصی زبان و ادبیات فارسی، 03/03/1396، ایران، تهران

10) عضو هیات ممیزه مشترک فرهنگستان‌های جمهوری اسلامی، 08/02/1400، 08/02/1400، ایران، تهران

مدیر مسئولی، سردبیری و ...

1) پژوهشنامه نقد ادبی و بلاغت، علمی پژوهشی، 19/11/1395، 18/03/1399

2) نامه فرهنگستان، علمی پژوهشی، 19/07/1396، 18/03/1399

3) ادب فارسی، علمی پژوهشی، 18/09/1399، 18/01/1400

4) نامه فرهنگستان، علمی پژوهشی، 22/10/1399، 23/01/1400

ذییرش مسئولیت در قوای سه گانه

1) عضو وابسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی، 22/05/1397

2) عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی، 30/03/1401

جوابیز و افتخارات(در زمینه‌های مختلف مانند: طرح، مقاله، ...)

1) خاکستر آینه، ملی، سایر، 23/06/1389

2) در حاشیه نقد و شرح قصاید خاقانی، ملی، سایر، 14/10/1393

3) جشنواره شعر فجر، بین‌المللی، سایر، 23/11/1399

4) عضو هیات علمی برگزیده آموزشی، ملی، سایر، 27/02/1400

